

הסוד / ח' חבושי

הילדים התעקשו לשחק במחבואים, ושמעון רצה לשחק בכדור. הוא ניסה לפתות אותם על-ידי כל מיני הבטחות: הוא ייתן להם להשתמש בצבעים החדשים שלו, הם ייסעו על אופניו המבריקים – אבל כלום לא עזר; הילדים התעקשו לשחק במחבואים.

5 'זה בגלל יאיר', רטן שמעון בינו ובין עצמו, 'מאז שהוא עבר לגור בשכונה, הוא אומר מילה – וכולם נשמעים לו, הוא קובע שעה – וכולם מופיעים, הוא מציע משחק – וכולם מסכימים, וכאשר הוא אומר 'דיי' – כולם מתפזרים. יש לו השפעה עצומה על כולם, וזה ממש מרגיז! מוישי, אבי ונסים מכיתה ג' מוכנים ללכת אחריו בעיניים עצומות, נאפילו שלומי, שהוא בכיתה ה' והוא הגבוה מכולם – 10 אפילו הוא מעולם לא מתנגד ליאיר'. רק שמעון התנגד ליאיר. גם הוא לא התנגד ממש, לא בצורה גלויה – כי אז עוד היו כועסים עליו. הוא ניסה מדי פעם להתעקש ולעמוד על שלו, אבל ללא הצלחה: כל יתר הילדים נשמעו תמיד ליאיר. ומה שמוזר – יאיר מעולם לא היכה או העליב. איכשהו תמיד השיג הכול בקלות ובצורה ידידותית. מין חבר ומנהיג בעת ובעונה אחת.

15 הרי לא ייתכן שמישהו יהיה תמיד ילד טוב, שתמיד ידע מה מותר ומה אסור, שלעולם לא יתרגז ויצא מהכלים ולעולם לא יכה או לפחות יעליב. הרי זה ממש לא הגיוני! אבל כבר שלושה חודשים חלפו מאז שעברה משפחתו לשכונה, ושמעון לא מ שום פגם במעשיו של יאיר.

בערב אחד, גשום וקר, יצא שמעון מביתו לבקר את דודו. רוח קרה נשבה בחוץ, 20 והלילה כבר ירד. בדרכו חזרה הביתה, ראה את יאיר הולך בצדו השני של הרחוב ותומך בדמות שאינה מוכרת לו. הדמות הייתה מסורבלת ועטופה במעיל כבד. הוא ראה את יאיר מושיט יד ותומך בה בעדינות רבה. ההורים של יאיר הלכו לעבר ביתם, ויאיר הלך אחריהם, כשהוא מחבק את הדמות המסתורית. שמעון הסתקרן מאוד. הוא התקרב וראה נער בעל מראה מוזר. מבטו תוהה, ופיו פעור 25 בהעויית חיוך. לשונו הייתה משורקבת מעט, וידיו הידלדלו רפויות לצדי גופו. הוא עשה את דרכו באטיות, צעד אחר צעד, כעיוור המגשש את דרכו. שמעון נחרד לרגע. 'זהו ילד חולה', חשב לעצמו. באותו רגע הבחין בו יאיר. הוא נעצר לשנייה במבוכה, היסס לרגע, ואחר-כך שב והניח יד מגינה על הנער והמשיך בדרכו.

30 'מוזר מאוד', התרגש שמעון. 'מוזר וקצת מפחיד. הוא נראה שונה מאוד. מי זה יכול להיות? ויחסו של יאיר אליו! ממש מוזר! כנראה זהו בן משפחה. אולי אפילו אח! זהו! ליאיר יש סוד שהוא מסתיר מכולם.

למחרת בבוקר הלך שמעון לבית-הספר. גשם החל לטפטף, והוא החיש את צעדיו. לפתע שמע קול מוכר. "חכה לי", קרא יאיר מאחור. שמעון הסתובב במהירות. "תשמע, שמעון", פתח יאיר, "אני רוצה להסביר לך משהו". לבו של שמעון הלם במהירות. הנה זה בא. הנה עכשיו עומד יאיר להתחנן לפניו שלא לחשוף את סודו. 35 "אתמול ראית את אחי. הוא מונגולואיד", אמר יאיר. שמעון לא הבין את פירוש המילה. הוא הקשיב קשב רב. יאיר המשיך: "המחלה שלו נקראת 'תסמונת דאון'. זה סוג של פיגור שכלי מלידה, משהו שקשור למערכת הכרומוזומים שלו, אלה החלקים הזעירים בגרעין תאי הגוף של כל אחד מאתנו. אצל אחי יש ארבעים 40 ושבעה כרומוזומים במקום ארבעים ושישה, וזה כל ההבדל. הוא בן חמש-עשרה ומתנהג כמו ילד בן חמש, אבל הוא ילד טוב מאוד. הוא אוהב שמלטפים אותו ומגלים לו סימני אהבה. הוא נמצא במוסד, ואני חושב שעצוב לו שם. לפעמים אבא ואמא מביאים אותו הביתה לביקור. אני הייתי רוצה שיהיה אתנו בבית כל הזמן, אבל אמא אומרת שאי-אפשר: צריך שמישהו יטפל בו כל היום, כי אי-אפשר להשאיר אותו לבד אפילו לרגע. אי-אפשר לסמוך עליו, אפילו שהוא טוב 45 ושקט. אחרי שמחזירים אותו, אני מרגיש תמיד כאב נורא בפנים. זה לא צודק. הוא רוצה כל כך שיאהבו אותו, ואני אוהב אותו מאוד – ולא יכול לעזור לו".

יאיר השתתק. הם המשיכו ללכת לבית-הספר, ושמעון חיכה להמשך. הוא ציפה שיאיר יאמר: "זה סוד, אל תספר לאיש", אבל יאיר שתק. שמעון הציץ לעברו 50 בסתר וראה שפניו של יאיר רטובים, ולא מן הגשם נרטבו פניו. שמעון נבוך. לא כך רצה שיקרו הדברים. נקרתה לפניו הזדמנות 'לסגור את החשבון' עם יאיר, אבל הוא הרגיש שמהו היה לא בסדר.

במשך יומיים תמימים ירד גשם שוטף, והילדים לא נפגשו. רק ביום השלישי התבהרו מעט השמים, והילדים יצאו מבתיהם. כאשר יצא שמעון, ראה את יאיר. 55 כמה ילדים עמדו סביבו והאזינו לדבריו על ספר שקרא והמליץ להם לקרוא.

שמעון התקרב לחבורה. הוא הרגיש לרגע אותה הרגשה נוסנה של קנאה – שוב יאיר במרכז העניינים; אבל דקירת הקנאה חלפה כעבור רגע. הוא נזכר בקולו רווי הצער של יאיר: "אני אוהב אותו מאוד. אני מרגיש תמיד כאב נורא בפנים". הוא נזכר ושתק. הוא המתין בסבלנות עד שיאיר סיים את דבריו, ואז העיר: "כן, גם 60 אני קראתי את הספר. זה ספר נהדר". יאיר הביט בו במבט מלא תודה.

ומאז הפכו שמעון ויאיר לחברים טובים.